



PLANINSKI VEŠNIK.

Glasilo „Slov. plan. društva“

Štev. 8.

V Ljubljani, dne 25. avgusta 1900.

Leto VI.

Slavnostna otvoritev in blagoslovitev češke koče na Ravneh.

Slovenski narod si je zasadil pred 7 leti — leta 1893. je to bilo — v „Slovenskem planinskem društvu“ drevesce, ki je vzraslo že prav krepko, kajti že mu je močno deblo in prav košate so mu veje, ki jih je pognalo. Veje so mu društvene njegove podružnice. Danes, ko šteje društvo že 1400 članov, je jasno, da stoji na rodovitni zemlji, na zdravi ideji. Ljubezen do drage domovine je oni sok, ki oživlja društvo. Društvo nas kliče tja na gore, da zremo raz višine na svojo lepo domovino, kliče nas na višave, da se nam razširi razgled, da zadobi duša naša vzlet, in da se oprostimo nezdravega, škodljivega nizkega tesnoprjsja.

Slovenski narod hodi že od nekdaj rad na vrhe; le glejmo tja, kjer se belé na nešteti višinah cerkvice, h katerim potuje verno naše ljudstvo in za njim turist, kadar se utegne odpočiti po vsakdanjem delu. Opravičen je pač nazor, da je iskati v tem okoliščino, ki vzdržuje naš narod v zdravi kreposti duševni in telesni.

Dandanes stopamo še više, tudi tja, kjer niso več postavljene cerkvice; okrepili smo se in iščemo današnjim razmeram primernih višjih razgledov.

Pridružil se nam je tudi češki narod. Stopil je med nas, in v Slov. plan. društvu, tej slovanski krepki lipi, je vzrasla češka veja, češka podružnica. In že je rodila tudi ta veja sad, prelepo češko kočo na Ravneh pod Grintavcem. V bratski ljubezni podan, ostane nam ta sad porok veselja in sreče, ki nam jo je iskati pri pobratimih, pri požrtvovalni naši češki podružnici.

Ne bomo tu popisovali koč in ne se vtopili v razmotrivanje o pomenu češke koč za turistiko in pred vsem za naše planinsko društvo; saj je podal „Planinski Vestnik“ že nekaj popisov o češki koči. *) Tu bodi le orisane po-

*) Glej „Planinski Vestnik“, štev. 10. 1899. in štev. 6. 1900.

membno slavlje, ki se je izvršilo v dan 26. julija v Grintavskem gorovju na Ravneh ob otvoritvi in blagoslovljenju koč.

V podnožju prijazna Jezerska občina, nad njo pa severna stran in skalnate stene Kočne in Grintaveca, Dolgega grebena, Skute, Mrzle gore in Babe, samih velikanov, postavljenih mejam Kranjske, Koroške in Štajerske v bran. Tak je panorama, ki se odpira nam, ko spejemo tja k češki koči.

Kočo to je postavila češka podružnica v višini 1600 m, 700 m više nad Jezerskim (900 m), in izpeljala, oziroma uredila je tja tudi pota, vodeča čez Štulerjevo planino, pod skalnatimi stenami v višine, kjer najdeš še večni sneg. Še predno prestopiš prag koč, ti je prekoračiti snežišče, katerih je med stenami severnega Grintavskega pogorja prav mnogo. Sedaj, ko stojiš pri koči, pa se oziraj k strminam nad seboj in hvali češko podružnico, ki je tudi po teh skalah udelala varne steze do vrha Grintaveca in Kočne, odkoder se ti odpira pogled na Kranjsko, Koroško in Štajersko.

Češka podružnica je izvršila veliko delo, dogradila in uredila je svojo koč, mi pa jo hvalimo, ker je napravila vse vzorno in znamenito, in v radostni hvalenosti nam vzkipeva sree, polno veselja radi vsega, kar je občutilo tu med pobratimi, tu v mogočni, dalekovidni višini.

In prišlo nas je veliko, bilo nas je do 250 vseh, med nami do 70 iz češkega kraljestva. Prihajale so vesele družbe, nekaj semkaj raz Grintavski vrhunec; poslale so vse društvene podružnice svoje zastopnike in člane, prišlo je tudi priprosto ljudstvo iz Koroške, da se je radovalo ob lepi slovesnosti.

Ob 1/2 11. uri, ko je dospel še g. župnik Aljaž, triglavski naš župnik, kakor ga nazivljejo Čehi, nas je zbral okoli sebe načelnik češke podružnice, g. univ. prof. dr. Karel Chodounski, in s prisrčnimi besedami pozdravil vse, ki so prišli k pomenljivi slavnosti; zahvalil je pred vsem župnika Aljaža ter naprosil njega in navzočne duhovnike, praškega župnika g. Šitlerja, g. Hrabo in g. kaplana Fr. Meška, naj opravijo blagoslovljenje češke koč. Pozdravil je zastopnika Ljubljane, g. župana Hribarja, zastopnika Prage, g. dr. Jeřábka, deželnega poslanca g. Murija in g. Makeka kot zastopnika Jezerske občine, osrednji odbor Slov. plan. društva in zastopnike društvenih podružnic: g. Kocbeka (savinske), gg. Koširja in Kosa (kamniške), g. Majdiča (kranjske), g. Robleka (radovljiške), g. dr. Trillerja (soške) in g. Knafelja (ziljske). Izročajoč koč promet, je naglašal, da ima v njo pristop vsakdo, kajti strast utihne v gorah, vendar pa ne zabimo, da smo v naših gorah gospodarji mi Slovani. Češka koč bodi znamenje nerazdružne zveze češkega in slovenskega naroda, kajti „z vami živimo, med vami se čutimo kakor doma“, je vzkliknil govornik, pripomnivši, da naj spričuje vsekdar koč, da je iskati slovansko zvezo le v delu, le v stvarnem delovanju.

Opravil je nato župnik g. Aljaž ob asistenci gg. Šitlerja, Hrabe in Meška blagoslovljenje koč, in združili smo se z blagosloviteljem v želji, naj bode koč vsekdar v srečo narodu, in naj vlada ob njej le mir in veselje.

Po izvršenem obredu se je oglašil svetnik češkega deželnega odbora in odbornik češke podružnice, g. Leop. Mareš, ter zahvali vse one, ki so priskočili češki podružnici na pomoč pri gradnji koč. Zahvalil je g. župnika Aljaža za blagoslovljenje, zahvalil občino jezersko, ki je bila podružnici pri gradnji dejanski naklonjena, pred vsem občana gg. Makeka in Šenka. Kot neprecenljivo je pa označil delovanje treh mož: g. nadučitelja Kocbeka iz Gornjega grada, jezerskega župana in deželnega poslanca g. Murija in univ. prof. g. dr. Frischaufa. Poudarjal je, da je bila njih pomoč največjega, da celo odločilnega pomena za gradnjo koč. Končno je zahvalil še češke dame, ki so pod vodstvom gospe Prachenske omislile koči v požrtvovalni vnemi vso notranjo opravo.

Za tem govornikom je ljubljanski župan g. Ivan Hribar v velikem svojem govoru naglašal, da nam kliče češka koč v spomin, kaj da smo dolžni svoji domovini. Poudarjal je narodno-gospodarski, pa tudi veliki narodnostni pomen, ki ga ima koč. Narodnostnega pomena je koč tembolj, ker je prva na koroških tleh in ker nam bo klicala v spomin češko-slovensko pobratimstvo. Češko nadaljujoč, je pozdravil Čehe, pozival rojake k hvaležnosti do Čehov in v znak pobratimstva poljubil dr. Chodounskega kot zastopnika bratskega češkega naroda.

Kot odposlanec kraljevskega mesta Prage je izpregovoril g. dr. Jeřábek, izražujoč živo zanimanje, s katerim opazuje češki narod delovanje češke podružnice med slovenskim narodom. Zaklical je češki koči v pozdrav, naj bode znak sreče, ki jo hoče prinašati češki narod slovenskemu narodu tako, kakor je tudi češkemu narodu vzklikla iz koč njegovih pradedov in očetov sreča in današnja velikost.

V imenu „Slov. plan. društva“ je izpregovoril njega načelnik, g. prof. Franc Orožen. Sledili so mu P. Hraba, kaplan Meško, dr. Foerster in načelnik radovljiške podružnice g. Roblek, vsi z zahvalami njim, ki so zgradili češko koč, vrlemn odboru češke podružnice, to je gg.: dr. Chodounskeemu, dr. Boh. Franti, dr. Prachenskemu in svetniku Leopoldu Marešu, ter odseku čeških dam pod vodstvom gospe Prachenske.

Nato je pogostil podružnični odbor goste, in postregle so ljubeznive češke dame: gospa Prachenská, gospa Mikulejska in gospici Chodounska in Nekutova z mrzlo pečenko in s šunko ter z izbornim plzenskim in smihovskim črnim pivom. Zavladalo je ob vzorni priredbi in ob pravi češki gostoljubnosti srčno veselje; pevcı so zapeli „Kje dom je moj“, in razlegala se je, prekinjevana po mogočnih strelıh, odmevajočih ko grom od skalnatih sten naokrog, marsikatera narodna pesem. Češka in slovenska gospoda — med Čehinjami smo opazili dično pisateljico in prijateljico slovenskega naroda, Gabrijelo Preissovo — se je zblizala v prisrčni zabavi, in prisostvoval je slovenski koroški priprosti narod, srečen ob uživanju zanj nenavadnega slovenskega slavlja.

Naj mu bode v krepilo, kar je videl, kar je slišal, in naj ponese tja med koroški narod zagotovilo o prijateljih, ki mu jih je zbrala češka koč na njegovih domačih tleh, na slovenskih gorah. — Bodi nam pozdravljena češka naša koč!

Logarjeva dolina.

Spisal Fr. Kocbek.

(Konec.)

Poprej je Piskernik kot gospodar Plesnikovega posestva gostoljubno sprejemal turiste, četudi je bilo prenočevanje slabo, največ na senu. Piskernik je že siv dobrosrčen mož, poštena stara korenina. Obhodil je mnogokrat najvažnejše vrhe Savinskih planin. Prof. Frischauf ga je spoznal za edinega pripravnega človeka, kateri ga je podpiral pri razkrivanju planin, zgradil prvo kočo na Okrešlju ter napravil razne pote. Turistična hiša*) ima v pritličju tri sobe, v podstrešju dve in posebno obednico na vrtu. Vzhodno od hiše je lep mrežast slap.

Leta 1896. je kupila Savinska podružnica dve orali zemljišča, ki obsega ograjeni in v najem vzeti prostor celjske sekcije ter sega še na spodnjo stran ceste. Po preteku najemne pogodbe pripade turistična hiša brez odškodnine k Plesnikovemu posestvu. Leta 1897. se je osnovala zadruga „Rinka“, katera je prekupila omenjeno zemljišče ter misli tukaj postaviti moderen hotel, ustrezajoč dandanašnjim potrebam hribolazcev in letovišnikov. Z zgradbo se žal še ni moglo pričeti nekaj radi tega, ker ni še vozne ceste iz Solčave do Logarjeve doline, nekaj radi pomanjkanja denarja, ki se zlasti v Slovincih, obremenjenih z raznim narodnim davkom, težko nabere, nekaj pa tudi radi mlačnosti in nepodjetnosti bogatejših oseb in korporacij.***) Dal Bog, da bi se vsi ljubitelji krasne Logarjeve doline in Savinskih planin požrtvovalno udeležili prepotrebne podjetja, katero bode gotovo v teku let primerno obrestovalo naloženi denar. Lega nameravanega hotela je jako lepa. Za zemljiščem je gozd, spredaj pa velik travnik, da bode od poslopja najlepši pogled na velikane: Ojstrico, Planjavo in Brano. Z zgradbo hotela se bode gotovo turistika toč silno povzdignila; to je prelepa dolina že davno zaslužila. Ko bi bila Logarjeva dolina na Tirolskem ali v Švici, stali bi ondi že velikanski hoteli in žvižgal bi hlapon po železnici. V nas Slovincih se vse razvija prepočasno, ker imamo nujnega dela v vseh strokah.

Zapustivši turistično hišo, pridemo kmalu do zadnjega kmeta v tej dolini, do Plesnika, ki ima v podstrešju tri sobe, pripravljene za prenočevanje tujcev. Kakor sem že poprej omenil, je bila ta hiša edino pribežališče turistov. Za Plesnikom se začenja redek gozd, ki se menjava s suhimi pašniki. V $\frac{1}{4}$ ure dospemo

*) Kako so tuji obiskovali Logarjevo dolino, kažejo sledeče številke, posnete iz spominske knjige pri Plesniku in pozneje v turistični hiši: leta 1876. (83), 1877. (75), 1878. (61), 1879. (87), 1880. (67), 1881. (130), 1882. (65), 1883. (83), 1884. (82), 1885. (67), 1886. (108), 1887. (86), 1888. (96), 1889. (84), 1890. (144), 1891. (185), 1892. (135), 1893. (240), 1894. (274), 1895. (353), 1896. (276), 1897. (244), 1898. (245), 1899. (285).

**) Stroški za napravo hotela so proračunjeni na okroglih 50.000 K, nabranih pa je šele blizu 6000 K. Deleži znašajo po 20 K in 200 K. Denar se pošilja ali načelniku „Rinke“, g. dr. Juru Hrašoveu, odvetniku v Celju, ali blagajniku g. dr. Ivanu Dečku, odvetniku in deželnemu poslanecu v Celju.

na veliki trati do razpotja. Napis nam pravi, da na levo vodi pot na Ojstrico čez Klemenškovo plauino.

Ozrimo se po dolini nazaj proti severu, kjer jo zapira gorovje pred mrzlimi vetrovi. Na desno zapazimo dolgi greben zobate Olševe (1930 m, na spec. karti napačno Ovčeva), od katere se proti zahodu znižuje in v skoraj vedno enaki višini vleče proti odrasleku Pavličeve stene. Tu je tudi Pastirkov vrh (1425 m), kjer je prehod iz Logarjeve doline v Železno Kapljo. Od vznožja doline se vzdiguje navpični steni Klemenškova (1275 m) in Strelčeva peč (1336 m), nad katerima nas v sredi kaj ljubko pozdravlja bela cerkvica sv. Duha.

Dalje potujoč na desno, koračimo po velikem prodišču, pomešanem z drobnim peskom in gramozom, dalje po redkem gozdu in mimo Logarjeve pastirske koče, prelezemo majhen strmec in v $\frac{1}{4}$ ure zagledamo od daleč zanimivi slap pod Rinko. Tu se Logarjeva dolina zasuje od sedanje meri proti zahodu in preide v divjeromantično, veličastno kotlino, ki je obkoljena z Brano (2247 m), Tursko goro (Kotlo, 2246 m), Štajersko Rinko (2276 m) in Mrzlo goro (2208 m). Sedeč na klopi, se zagledamo v krasno okolico. Naravnost južno pred nami se iz doline vzdiguje zeleni, z bukvami obrasli grič Ogradec (1220 m), za katerim se vzpenja ostro raztrgan, strm greben s Pasjimi sedli (spodnje, srednje in gornje sedlo) navkreber na Kamniško sedlo. Na vrhu opazimo čudno obrazovano skalovje, ki nalikuje „Kamenitemu menihu“. Proti Planjavi stoji mnogo ostrib, šiljastih rogljev, katere imenujejo „Device“. V sredini kotline vzbuja močen šum našo pozornost. To je slap pod Rinko, kjer pada voda čez mogočno, navpično rdečkasto skalo 120 m v globino kot bel trak. Nad omenjeno skalo se nahaja stopica Okrešelj. Na nje levi strani nas zanima grič Kopa, ki je od daleč podoben velikanski cerkvi s stolpom. Pod Tursko goro se blešči veliko belo prodišče, iz katerega gleda šiljast in ozek steber, podoben dolomitnim stolpom; to je Kopicca.

Prestopivše suho strugo, nas pelje pot polagoma navkreber po tratinah in bukovih gozdih. Močno šumenje potoka nas opozori, da tukaj voda izgineva v zemljo. Kadar ima slap malo vode, ponikne že v bližini; pri obilni vodi pa sega žuboreči potok celo do Logarjeve doline. Do 10 minut še imamo nekoliko bolj strmega pota, in že stojimo pred veličastnim slapom. Voda pada v lepi paraboli, razpršujoč se v moker prah, da je vse ozračje vlažno. Pod slapom se je napravil v tisočletjih do 20 m visok apnen stožec, katerega voda vedno obliva. Ko zjutraj obsije solnce pršeči slap, vidiš krasno mavrico. Kaj lepo je gledati ob vihnem vremenu, kako se veter igra z ogromnim curkom, premikajoč ga zdaj na desno, zdaj na levo.

Tukaj je leta 1897. postavila Savinska podružnica odprto verando, kjer lahko počivaš in uživaš lepoto slapa ter najdeš ob deževju prijetno zavetje. Veranda je 4 m dolga in $2\frac{1}{2}$ m široka. Da se je dobil prostor za njo, je bilo treba velik

del skale odstreliti. Ker gredo spomladi plazovi navzdol, se veranda vsako jesen podere, spomladi pa zopet postavi. Lesena streha je z močnimi kavlji pritrjena v navpično skalo; podporni stebri se odzamejo, streha pa spusti navpično ob skali. Miza, klopi in stebri se zlože pod streho. Tako je veranda zavarovana, da je ne zdrobe plazovi.

Od slapa stopimo še na Okrešelj, kamor vodita dve poti. Najstarejša pot pelje desno od verande v daljnem ovinku v 1 uri do planinske kočice. Mnogo zanimivejša in krajša ($1\frac{1}{2}$ ure) je pot na levi strani slapa, katero je napravila Savinska podružnica l. 1894. Prekoračivši potok, pridemo po le malo strmih ovinkih kmalu do globoke struge nad slapom. Po brvi dospemo v strugo samo, kjer stopamo med velikimi kladami navzgor ob neprestano žuboreči vodi. Ta pot je zelo romantična. Na levi strani zapazimo šest virov, kjer voda vre iz strmega pobočja in teče po zelenem mahu v strugo. Največji vir je nekoliko više (1290 m) ter zelo mrzel (2°C). Tu se nova pot združi s staro. Pot se zavije na levo, in v $\frac{1}{4}$ ure smo na skoraj ravnih tleh na Okrešlju. Nova, 1894. povečšana planinska kočica je lastnina celjske sekcije D. u. Ö. A. Va. Blizu stoji velika pastirska kočica za velikansko skalo, ki jo varuje plazov. Lega planine je zares krasna ter prija ne le prijatelju nežne, ljubeznive pokrajine z zeleno trato, pretkano z raznimi krasnimi, živobarvnimi planinskimi cvetkami, ampak tudi ljubitelju divjeromantičnih prizorov, zlasti kadar zadnji žarki zahajajočega solca zlate fantastne tvorbe planinskega okrožja.

Na desno se vzdiguje skoraj nedohodno in golo pobočje Mrzle gore. Najsmelejši plezalec pride tod samo po Hudem prasku, kjer tudi rastejo lepe pečnice, na vršac. Od planinske kočice se vije proti zahodu Mrzli dol, ki se začetkoma le malo vzpenja, mimo gručastega in razvotljenega griča, kjer vrešče planinske kavke (*Pyrrhocorax alpinus* L.), vedno strmeje v gornjo kotlino z mrzlo jamo, kjer je večer sneg, potem pa na Savinsko sedlo. Hoda je 2 uri. Tukaj pelje pot na desno strmo v Belsko Kočno in v kopalnišče Belo, na levo pa na Jezersko sedlo in v gornjo Jezersko Kočno.

Ako potujemo od planinske kočice po Mrzlem dolu po omenjenem potu, se kmalu odcepi na levo strma pot v Turski žleb, katero pa je že moj prijatelj prof. Frischauf obširno in natančno opisal.

Tretja pot vodi od planinske kočice na levo na Kamniško sedlo. Začetkoma je skoraj ravna pod vzhodjem Turske gore, proti Brani pa hodiš po vijugasti in nakopani poti ob strmi trati, potem pa strmo in ob prepadih ob poti, izklesani iz skale in opremljeni z žico in železnimi kolci. Hoda je na sedlo 2 uri.

Logarjeva dolina, zlasti pa Okrešelj, je tudi v botaničnem oziru zanimiva. Tod najde rastlinoslovec razne lepe planinske cvetice, kakor: *Achillea Clavennae*, *Aconitum Napellus*, *Adenostyles albifrons*, *Allium carinatum*, *Arabis alpina*, *hirsuta*, *Astrantia carniolica*, *Atragene alpina*, *Bartsia alpina*, *Biscutella laevigata*,

Bupleurum graminifolium, *Campanula Zoisii*, *Circaea alpina* in *luteliana*, *Cirsium carniolicum* in *Erisithales Scop.*, razne *Dianthus*, *Dryas octopetala*, *Epipactis latifolia*, *Gentiana ciliata*, *verna*, *calycina*, *Globularia nudicaulis*, *Gymnadenia Conopsea*, *Hutschinsia brevicaulis*, *Lilium carniolicum*, *Linaria alpina*, *Myosotis alpestris*, *Paederota Ageria*, *Papaver alpinum*, *Pedicularis Jaquini*, *recutita*, *verticillata*, *Phyteuma orbiculare*, *Pinguicula alpina*, *Polygonum viviparum*, *Potentilla Clusiana*, *Papaver alpinum*, *Primula Auricula* in *Wulfeniana*, *Ranunculus Trannfellneri*, *Rhodiola rosea*, *Saxifraga aizoides*, *crustata*, *stellaris*, *Senecio abrotanifolius*, *Silene acaulis*, *Soldanella alpina* in *minima*, *Veratrum album* itd. Sredi doline, $\frac{1}{2}$ ure od Plesnika, raste obilno krasni rdeči ravš (*Rhododendron hirsutum*), proti slapu pa rumeni *Trollius europaeus*.

Po strmem pečevju okrog Logarjeve doline žive skokonoge divje koze ali „gamzi“, katere zasledujejo smeli lovci.

O lepoti Logarjeve doline so pisali že razni pisatelji, vendar je še vse premalo znana. V pesniški obliki je Logarjeva dolina torišče nemški epski pesmi „Die Rose des Logarthaales“, katero je zložil umirovljeni polkovnik Ferdinand Ebhardt v Gradcu l. 1893. Stvar se lepo čita, a njena osnova ni posebno okusna, ker mešanica epike in lirike ne ugaja vsakomu. Vidi se, da je pesnik posnemal Baumbachovega „Zlatoroga“. Čudno in značilno je še, da pesnik Logarjeve doline niti videl ni, ko je opeval „Rožo Logarsko“, nego si jo je ogledal in preštudiral le na specialni karti. (Cena lično vezani knjigi je 3 K. Prodaja jih založnik Adolf Bonz & Comp. v Stuttgartu.)

O Logarjevi dolini se dobe tudi razne fotografije, katere sta napravila S. Magolič, fotograf v Celju, in M. Heff v Judenburgu na gornjem Štajerskem.

S tem naj končam. Veselilo bi me, ako sem s temi skromnimi vrsticami vzbudil večje zanimanje za krasno Logarjevo dolino.

Potovanje na Severni rtič (kap).

Spisal Ivan Plantan.

(Dalje.)

Ko smo se bili pomudili eno uro med temi prvotnimi prebivalci vsega skandinavskega polotoka in se dali tudi fotografovati z nekaterimi Lapi, smo se zopet vrnili k morju in se prepeljali na krov „Kong Haralda“. Predno pa smo bili posedli v čolne, so pritekli nekateri Lapi za nami in prosili darov. Dali smo jim denarja, raznega peciva, zlasti pa smodk, katere so sprejeli z veliko hvaležnostjo.

To je bilo dne 26. julija ob 7. uri popoldne.

Ker smo si tisti dan ogledali že mnogo novih stvari in krajev in smo prvi dve noči dne 24. in 25. julija kasno legli k počitku, smo bili pač že nekoliko trudni vsled nenavadnega življenja, in marsikdo si je želel tisti večer nekoliko preje iti počivat.

Naš kapitan pa mi je naznanil, da bomo, če se vreme ne izpremeni, imeli danes prvo priliko občudovati polnočno solnce; zategadelj sem pregovoril svoje tri tovariše, da ne pojdemo prej spat nego po polnoči. Sedli smo torej po večerji ob $\frac{1}{2}$ 10. uri v svoje naslanjače ter se razgovarjali o tem, kar smo do danes novega videli in doživeli. Par minut pred $\frac{3}{4}$ na 12. uro o polnoči smo pripluli do otoka „Fuglō“ v Fuglōsundu, in tukaj nam zasije, kakor hitro smo se pomaknili iz sence zadnjega otoka Vandō, žareča krogla rumenzlatega solнца izza otoka, da smo kakor očarani strmeli v krasno to prirodno prikazen. Naš parobrod je bil popolnoma pozlačen in otok Arnō poleg Vandō čudovito krasno rdečemodro razsvetljen, dočim se je morje nekako višnjevozlato lesketalo ter 784 m visoka skala Fuglō vsa višnjeva ležala sredi morja.

Vzel sem v roko magnetno iglo in konstatoval, da leži solnce proti zahodu mirno na morju za otokom „Fuglō“. Občudovali smo skoz raznobarvno steklo solnce, ki nam se ni še nikdar pokazalo v taki krasoti, in ko so se naše oči že utrudile, je krenil „Kong Harald“ proti vzhodu in potem po prostem morju proti severovzhodu. Vsi popotniki, ki niso zaspali tega nepozabnega veličastnega prizora, so bili očarani in navdušeni, razni amater-fotografi pa so se požurili ter slikali polnočno solnce v spomin na severno potovanje. Ker se pa moj tovariš iz Berlina ni spomnil, da mora tudi on solnce ujeti v svojo škatljico, smo ga prisili, da je končno še on zaprl zlato solnce v svojo črno skrinjico; vendar nam je žalostno pristavil, da slika ne bode lepa, ker je solnce preveč oddaljeno, kar smo mi pač radi verjeli.

Po tem krasnem užitku smo si dali napraviti kuhanega vina, ali trajalo je jako dolgo, dokler smo mogli „stewardu“ dopovedati, kaj da hočemo pravzaprav imeti; kajti na „Kong Haraldu“ niso še nikdar videli take pijače. Ker nam je prvi podčastnik na „Kong Haraldu“ pomagal mešetariti, smo povabili tudi njega na čašo kuhanega vina, in mož se je takoj prepričal, da je to prav dobra pijača, ki se nam je tembolj prilegala, ker smo bili vsled večurne seje na krovu v kasni noči izgubili že precej telesne toplote.

Ko smo se bili okrepčali in ugreli, smo šli srečno spat. Zlezel sem v svojo posteljo nekako ob 3. uri zjutraj, a imel sem še vedno žarečo kroglo polnočnega solнца pred očmi; bil sem prav zadovoljen, da sem našel kraj, kjer solnce tudi o polnoči sije! Tukaj je mirno, nepremično stalo eno uro, in ko smo prišli mimo otoka „Fuglō“, smo zagledali solnce zopet v ravno tisti visočini, t. j. na morju in sicer na zahodu. Tako smo se prepričali, da solnce nad 70° severne širine na enem in istem mestu zahaja in tudi vzhaja. Premišljujoč to čudovito prikazen, sem zadremal in sladko spal do pol 8. ure zjutraj.

Ko smo se v jutro dne 27. julija sešli na krovu, nam je tovariš iz Berlina tožil, da se je gotovo prehladil, ko se je prejšnjo noč toliko časa mudil na krovu. Meni se je pa dozdevalo, da se mož boji prostega morja in valov Ledenega morja, in nisem se motil, kar se je še ta dan jasno pokazalo.

Od otoka Arnö smo se vozili po prostem morju in dopoldne prišli skoz Sörösund ob 9. uri v Hamerfest (70° 40' 11" severne širine) na otoku „Kvalö“. Med vožnjo smo videli mnogo kitov in delfinov. Vreme je bilo krasno, in naš „Kong Harald“ nas je zapeljal v malo luko pred mestom, kjer je bilo veliko parobrodov in drugih ladij, zlasti iz Rusije.

Náš parobrod si je tu priskrbel sveže vode in premoga, mi pa smo imeli nad 2 uri časa, da smo si ogledali najvišje in zadnje mesto na severu Evrope.

Komaj smo stopili na kopno, že je vse drlo do poštné skrinjice, in v par minutah je bila do vrha polna, tako da jo je poštni uradnik moral odpreti in izprazniti. Vsakdo je pač hotel poslati svojim sorodnikom ali prijateljem pozdrav z visokega severa, in tudi jaz sem se spomnil svojih prijateljev ter odposlal nekaj razglednic v dokaz, da sem se res mudil v Hamerfestu. Za spomin sem si kupil še potno palico, ker se mi je reklo, da je pot na Severni rtič jako slaba in strma.

Šel sem potem na hrib Sadlen (sedlo), ob katerega vznožju leži mestece Hamerfest z 2000 prebivalci. Razgled na mesto in na luko je krasen. Sedel sem na skalo ter nekaj časa občudoval to malo mestece, katero ogreva in razsvetljuje solnce noč in dan od 13. majnika do 29. julija! Toda zima je tem hujša, in ker tukaj solnce ne vidijo od 18. novembra do 23. januarja, morajo ves ta čas ulice in hiše razsvetljevati z elektriko. Mestece je povsem leseno, a jako snažno, čudili smo se pa silno, ko smo videli, da so — ne vem, ali nam v čast — glavno cesto ob 10. uri dopoldne škropili kakor v modernih mestih. V mestu se nabaja par lesenih čednih hotelov ter dve cerkvi ter brzojavni in poštni urad. Ljudje so jako prijazni in trgovci mirni in pošteni, tako da si človek lahko kupi kako reč, ne da bi bil opeharjen. Toda tukaj imajo prebivalci le malo potreb; služijo si kruh težko na morju bodisi kot mornarji, bodisi kot ribiči in radi tega tudi jako varčno gospodarijo.

Nasproti mestu stoji kamenit meridijanski steber s pozlačeno svetovno kroglo. Ne daleč od tega stebra je tovarna za guano; tam žgo ribje kosti in glave ter delajo iz njih umetno gnojilo, ki ga izvažajo. Ko smo korakali po cesti mimo te tovarne, smo komaj dihali, kajti iz dna pekla bi tudi ne mogel prihajati večji smrad nego iz te tovarne. In vendar je par dolgopetih Angležev šlo vanjo, bržkone zato, da se privadijo peklenskemu smradu, v katerega preje ali kasneje gotovo telebnejo vsi Angleži radi svojih obilnih pregreh, ki so jih storili raznim narodom.

Vračajoč se, smo zapazili, da je ob obali vse polno drogov, na katerih suše ribo polenovko. S to ribo je glavna trgovina v Hamerfestu. Ribe izvažajo na Rusko in v vso Azijo. Iskali smo pa po vsej okolici zaman drevja in grmovja. Tod ne raste nobeno drevo več; le prav slabotno rumenkasto travo in mah zagledaš tu-intam. Vsakdo si lahko misli, da je tukaj svet po svoji skromni vegetaciji jako resnega značaja, in oko se silno razveseli, če najde kako malo cvetko med mahom

in močvirjem. Tudi hrib Sadlen ima ploščato podobo in je na robu proti morju popolnoma gola skala, dočim se proti notranji strani nabajajo močvare in dve jezerci.

Ker smo se bili vsled hoje v silni vročini dokaj utrudili, smo se okrepčali v restavraciji na sedlu s „citron brus“, to je s penečo limonado, potem pa se vrnili na krov „Kong Haralda“.

Ob 11. uri dopoldne smo odpluli proti zaželenemu cilju, kamor smo imeli samo še do 7 ur vožnje. Edina skrb, ki nas je trla, je bila radi vremena, kajti če nastane slabo vreme, potem ne vidimo niti Severnega rtiča niti polnočnega solnea na skrajnem robu Evrope! Vreme je pa tukaj jako izpremenljivo, in za solncem pride bliskoma dež, vihar in sneg, in potem splavajo vse nade in iluzije po Ledenem morju! Ker pa Bog Kranjca nikdar ne zapusti, sem imel srečo v pravem pomenu besede tudi tukaj.

Občudujoč proti vzhodu ležeče severno gorovje, krito s srebrnimi odejami, smo prišli skoz Rolfsösund po Ledenem morju do otoka Hjelmsö, na katerem živi na milijarde raznih ptic: galebov, morskih lastov, rac in drugih krilatecv. Nekatero ptice se bližajo parobrodu in kriče prosijo živeža ter se za vsak kosce tepejo in kljujejo. Ob pečevju strmega otoka se kar vse tare ptic, toliko jih je tam zbranih. Ko se parobrod nekoliko bolj približa bregu, spusti šest raket v skale in ptice se za trenotek razprše, potem pa zopet posedejo na stara mesta. Če ne bi tukaj bile tako navpične skale, bi Norvežani nabrali tudi ob severnem robu Evrope toliko guana, da bi dokaj denarja zanj iztržili.

Bilo je ob petih popoldne, ko smo zagledali južno stran Severnega rtiča v Ledenem morju; ugibali smo nekaj časa, ali je res ali ni, kajti nismo verjeli, da smo že dospeli do njega! „Kong Harald“ je pa enakomerno plul po Ledenem morju, in kmalu smo bili pred rtičem, ki smo ga sedaj po raznih slikah spoznali kot konec svojega potovanja! Naš kapitan pa je ukazal, da bomo pluli še eno uro nad Severnim rtičem v Ledeno morje in da tam poskusimo svojo srečo z ribjim lovom.

Kmalu smo imeli otok Magerö s temnočrnim Severnim rtičem za hrbtom, in pred nami se je razprostiralo Severno Ledeno morje v svoji neizmernosti. Pripluli smo do 71° 12' 50" severne širine. Sveta tišina je kraljevala tu, in tudi mi potniki smo molče zrl v veličastnost Ledenega morja, premišljuječ, da smo nad 3500 km daleč od svojega navadnega bivališča in od dragih svojcev! Sredi Ledenega morja smo postali tudi mi resni, kakor je svet sam.

Čez nekaj časa so nam mornarji pripravili jako preproste truke „pilke“, to so ribe iz kositra s štirimi stranskimi trnki in obtežene z železom. Ti trnki so navezani na 200 — 300 metrov dolgo vrvico, ki je navita na lesenem okviru; treba je počasi spustiti trnek v morje in sicer, kakor daleč sega vrv. Potem pa se počasi semtertja dviga trnek in končno hitro izvleče iz morja; skoro vselej visi na trnku kaka lepa, več kil težka riba. V kratkem smo nalovili par košar

najraznovrstnejših rib. Umevno je, da smo bili silno veseli tega uspeha, in da nas je tudi zavest, da smo v Ledenem morju ribarili, odškodovala na dolgem potovanju za marsikatero neprijetnost.

Zvečer smo sedli, ko nas je bil „Kong Harald“ zapeljal nazaj četrť ure pred Severni rtič, oziroma v zaliv „Hornvik“, jako veseli k večerji; tedaj smo pa zapazili, da nam manjka skoro eno tretjino potnikov, in ko smo kapitana izpraševali, kje da so, nam je povedal, da leže po kabinah, ker so v zadnjih šestih urah zboleli, kajti niso bili kos razburkanemu valovju Severnega Ledenega morja. Omeniti moram, da ravno tukaj prosto morje z vso silo drevi valove proti Severnemu rtiču, in da res nevajenega človeka že pogled proti penečemu se valovju jako vznemirja. Saj pa tudi tu gori nič ne zadržuje vetrov, ki izpodjedajo morje od severa. Vendar pa ne bi bil mislil, da bode radi tega na prostem morju kdo postal žrtev morske bolezni.

Ko smo se bili okrepčali z dobro večerjo in se ogreli s pošteno kapljjo portvina, smo stopili zopet na krov, želeč, da bi čim preje odrinili na črnosivi Severni rtič, ki ja ležal pred nami proti jugu. Toda presenetilo nas je na krovu jako neprijetno vreme: prej čisto višnjevo nebo je postalo tekom ene ure temnosivo, in dež je padal v debelih kapljah na krov.

Sedaj je bilo treba odločiti se, ali pojdemo v dežju na rtič ali ostanemo na krovu in gledamo odtod nanj. Jaz sem kakih pet minut premišljeval, kaj naj storim; in sklenil sem, da pojdem na rtič, če bi tudi še toliko lilo ali pa celo treskalo. Dejal sem svojima tovarišema Brunšvičanu in Saksoncu: čemu smo potovali do Severnega rtiča? Gotovo zato, da si ga ogledamo in da tudi nanj splezamo. Torej nam ne preostaje drugega nego splezati na rtič, če tudi dežuje.

Veselo sta pritrdila moja tovariša temu sklepu, in s precejšnjim trudom smo zlezli po stopnicah „Kong Harald“ v majhen čoln, ki nas je imel prepeljati z morja na obalo zaliva „Hornvik“, kateri se nahaja na severovzhodni strani rtiča. Imeli smo štiri mornarje; trudili so se dokaj, da so nas v 20 minutah po razburkanih valovih prepeljali do brega, kajti morje je vedno silneje bilo ob skalnato nabrežje, tako da so peneči se valovi do šest metrov visoko skakali in se razbijali ob skalah.

Ob $\frac{3}{4}$ na 10. zvečer dne 27. julija smo stopili na skrajni severni rob Evrope. Vsi smo nekoliko postali na tem koncu sveta in potem začeli plezati na vrh rtiča.

Tukaj moram pripomniti, da nas je na bregu čakalo nekaj živih bitij rumenkaste barve. Ko smo se namreč kakih deset minut vozili proti bregu, vzklikne neka Američanka, ki pa je bila doma nekje v južni Norveški, da se na bregu premiče nekaj živega. Pogledal sem tja in v najboljši francoščini, kar je premorem, sem odgovoril, da so to mladi severni medvedje! Dame v našem čolnu so počele protestovati, da ne smejo mornarji k bregu, ker bi bilo prenevarno, in hotele so po vsej sili nazaj na krov „Kong Harald“. Toda mi možaki smo jih pomirili, zagotavljajoč, da hočemo te zveri za vsako ceno pregnati. (Dalje prihodnjič.)

Društvene vesti.

Njeg. Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. rojstna sedemdesetletnica na Triglavu. „Slovensko planin. društvo“ je opravilo svojo gorečo molitev za blagor našega preblagega cesarja ob rojstni sedemdesetletnici Njegovi dne 18. t. m. na visokem Triglavu. V društvenem imenu je daroval ta dan g. župnik Jakob Aljaž sv. mašo za Njeg. Veličanstvo v kapeli na Kredarici. Iznad kapele, Triglavske koče in Aljaževega stolpa na vrhu Triglava pa so vihrale cesarske zastave ob tej slovesni priliki.

Umrli je dne 27. julija v Pragi gosp. Andrej Franta, član češke naše podružnice, šolski svetnik, upok. gimnazijski ravnatelj, v 72. letu svoje starosti. Bil je brat znanega slavista Frante-Šumavskega. Pokojnik je bil za naše društvo zelo vnet in bil je sotrudnik „Alpskega Vestnika“, glasila češke naše podružnice. Objavil je v njem letos potopis „Iz Banjske Bistrice na Krivou v slovaških Tatrah.“ Pripravljaj se je letos priti med Slovence k otvoritvi češke koče, a smrt ga je prehitela. Rajnik je bil oče odbornika češke podružnice, gosp. svetnika dr. Bohuslava Frante, ki si je pridobil za gradnjo češke koče nevenljivih zaslug. In ravno njemu, ki je toli zaslužen pri gradnji koče, ni bila usoda mila, da bi bil navzočen pri otvoritvi, — poklicali so ga bili tiste dni v Prago k smrtni postelji svojega očeta. Bodi izrečeno simpatičnemu našemu prijatelju in prezasluznemu sotrudniku iskreno naše sočutje!

Darilo. Piparg. Tone Škof je povodom svoje poroke z gospico Ido Wanekovo, navdušeno hribolazkinjo, poslal našemu društvu znesek 50 kron s pripombo: „Izvolite sprejeti ta znesek v društvene namene, in prosim, da slavnim „Planinskim Piparjem“ naznanite, da je ta znesek odkupilo moje fantovščine.“ — Poročencema iskreno čestitamo in izrekamo darovalcu najsrčnejšo zahvalo.

Novi člani.

Osrednjega društva:

Gd. Bezenšek Arnošt, oddel. načelnik banke „Slavije“ v Ljubljani.

„ Lončar Ivan, c. kr. finanč. svetnik v Ljubljani.
 „ dr. Pirc Maks, odvetnik v Ljubljani.
 Gospa Žužek Gabrijela, hišna posestnica v Ljubljani.
 Gd. Šporn Božidar, stud. iur. v Žižkovu.
 „ Lapajne Stanko, absol. iur. v Ljubljani.
 „ Kovačič Martin v Ljubljani.
 „ Malenšek Martin, župnik v Ljubljani.
 „ Premrou Svetko, knjigovodja Gosp. zveze v Ljubljani.

Kamniške podružnice:

Gd. Grašek Jernej, posestnik v Kamniku.
 „ Morela Leopold, učitelj v Radovici pri Metliki.

Kranjske podružnice:

Gd. Weinberger Josip, gostilničar v Trziču.
 „ Ruch Karel, posestnik in trgovec v Trziču.
 „ Potokar Josip, kaplan v Trziču.
 „ Zupan Fran, stud. med. na Dunaju.
 Gdč. Demšar Franja, c. kr. poštarica v Tupalcah.

Ziljske podružnice:

Gd. Cvink Josip, kovač v Ločah.

Izlet na Menino planino, ki sta ga Kamniška in Savinska podružnica priredili dne 19. t. m., je prav lepo uspel. Prišlo je nad 50 izletnikov od kamniške in gornjegrajske strani. Pot do Menine je prav prijetna ne le od Kamnika skozi „tesnice“ in „sotesko“ mimo Šmartna v Gor. Tuhinj do vasi Laze (1½ ure vožnje), ampak tudi dalje od Laz mimo sv. Vida cerkve (ali na desno od nje) po gozdnatih brdih in zelenih planinah do Gornjegrajske koče (3—4 ure hoda). Ker je pot res jako zložna, priporočamo vsem izlet na Menino. No, pa kolikor je že truda, obilo ti ga poplača krasni, obsežni razgled z vrha nad kočo. Odtod vidiš Triglavsko pogorje, Karavanke, Savinske planine, Pohorje itd. Savinska dolina ti razgrinja svoje bisere prav očitno; diven je pogled zlasti na Ojstrico in pa na niže ležeče pobrde nad Gornjim gradom, ki je vse prepreženo z rodnim svetom.

V prijazni koči, iznad katere je vihrala trobojnica, in nje ljubki okolici smo pre-

živeli nekaj veselih ur ob navdušenih napitnicah in prekrasnem petju slavne kamniške „Lire“. Na vrhu Menine je plapolal tudi improviziran kres. V spomin vselega shoda je izlelnike fotografoval gosp. Petrič iz Ljubljane. Za izvrstno postrežbo izrekamo vsem prirediteljem srčno zahvalo.

Triglavsko kočo na Kredarici je do 31. julija obiskalo 33 hribolazcev, 30 moških in 3 dame. Do 10. avgusta je število naraslo na 82, od tega dne pa se obiskovalci še hitreje množe. Vsi so s postrežbo, z izborno pijačo in dobrimi konservami jako zadovoljni, zlasti nemški turisti ne morejo prehvaliti naše koče.

Koča na Krnu. Soška podružnica stavi na Krnu novo kočo, ki jo najbrže dogotovi še letos, otvori pa drugo leto.

Storžič. Pot z Bašeljka sedla do vrha Storžiča je Kranjska podružnica popravila in od vrha čez Rovte v Tržič zaznamenovala.

Sv. Višarje. Na Lovcu (2079 m), ki je eno uro oddaljen od Višarj ter vodi nanj dobra pot, napravljena po preč. dahovnikih na Sv. Višarjah za „Slov. plan. društvo“, je zavihrala dne 31. julija t. l. na visokem drogu slovenska trobojnica. Zastavo so razobesili tamošnji člani Ziljske podružnice. Pri tem slovesnem dejanju je bilo navzočnih osem oseb, med temi dva odlična člana naše češke podružnice.

Merjavci na Triglavu. Od dne 16. do 18. avgusta je bil uradoma na Kredarici c. kr. evidenčni geometer iz Radovljice g. Hohn. Njegova naloga je bila, na Kredarici, na Triglavu in v okolici urediti meje, ki so bile v katastralnih mapah napačno zarisane. G. geometer je imel s seboj 4 figurante, enega starega domačina, ki pozna vse meje v naravi in mu je znana skoraj vsaka skala. Kot mejaš je bil na licu mesta tudi g. župnik Aljaž, g. nadučitelj Jeglič je prišel kot zastopnik občine Dovje, neki star lovec pa kot zastopnik verskega zaklada. Slovensko planinsko društvo sta zastopala gospoda nadinženir Fran Žužek in dr. Tominšek.

Merjenje se je natanko izvršilo, in pokazalo se je, da stojita Triglavsko koča in kapelica na dovškem svetu, katerega je

„Slov. plan. društvo“ kupilo od dovške občine. S tem je dognano, da je vsa Kredarica razen majhnega, neznatnega dela last „Slov. plan. društva“.

Poti. Naše društvo je pred kratkim zaznamenovalo sledeče poti:

- 1.) na Kum iz Trbovelj, iz Radeč in iz Zagorja;
- 2.) na Mrzlico iz Trbovelj in iz Hrastnika;
- 3.) na Sv. Planino;
- 4.) na Čemšeniško planino;
- 5.) na Veliki Snežnik (1796 m) iz Leskove doline (po g. L. Turšiču).

Zaznamenovana pot na Vel. Snežnik je zelo prijetna, ker pelje skozinsko po senčnatem gozdu. Dober hribolazec dospe iz Leskove doline do vrha Snežnika v dobrih 3 urah. Med potjo so oglarji, pri katerih se dobi voda, slanina, žganci i. dr. Raz najvišji vrh je krasen in razsežen razgled. Snežnik je tudi radi bujne flore znamenit. Obisk Snežnika je ravno letos zelo velik, posebno slovenskih dijakov je bilo to leto mnogo na tem vrhu.

Po vseh potih so se postavile tudi napisne table.

Spominsko knjigo je naše društvo razpoložilo za obiskovalce letos zaznamovanega Vel. Snežnika v Leskovi dolini.

Vremensko opazovališče na Kredarici. Meseca julija je bil srednji zračni tlak 555.6 mm, maksimum 16. julija 565.5 mm, minimum 8. julija 549 mm. Srednja toplina je bila + 6.2° C., maksimum 17. julija + 18.4° C., minimum 12. julija - 12.3° C. Srednja relativna vlaga je bila 76. — Padavine (14 dni) je bilo 24.3 mm, sneg je padel 3krat, toča in grašica je padala 5krat, nevihta je bila samo 1krat, vihar pa je razsajal 7krat. Meglenih dni je bilo 8. Prevladovali so severni vetrovi.

„Planinski Vestnik“. Štev. 2. letošnjega letnika tega lista je popolnoma posla, zato je društvo novim članom ne more poslati. Odbor prosi vse one p. n. gospode člane, kateri „Vestnika“, ko ga preberijo, ne rabijo več, da blagovole štev. 2. društvu podariti, ker je nekateri člani zelo žele.

Razne vesti.

Korošec-korenjak. Otvoritve češke koče se je udeležil tudi priprost koroški Slovenec iz Podlibelič v Podjurski dolini, imenom Pušl. Po slavnostni otvoritvi (opoldne) se je mož sam napotil po strmi Frischaufovi stezi na Mlinarsko sedlo in na Grintavec. Ob 6. uri zvečer je bil zopet pri koči ter je šel po kratkem odmoru na Jezersko. Ako omenimo, da je ta tura jako težavna, in da ima mož že 60 let, ne bode nam gotovo nihče zameril, da smo zabeležili spomina vredni čin tega korenjaka.

V Trenti. Slovenski turist nam piše: Potujoč po divni Trentski dolini, sem se ustavil v Logu, pol ure od Trente oddaljeni vasi. Nisem je krenil v Baumbachovo kočo nemškega „Alpenvereina“, ampak zavil sem v poleg stoječo gostilnico g. Janeza Zorea „pri Triglavu“. In ni mi bilo žal. Gostilničar je vrl naroden mož, njegova gostilnica pa za trentske razmere prav izborna. Postregel mi je razen z domačimi jedmi s tečno sočno šunko in trojnim pristnim vinom, vipavskim in istrskim. Prenočišče je vse hvale vredno in dovolj prostorno tudi za večjo družbo. Vrhutega pa pripravlja mož sedaj še prav lično podstrešno sobo. Opozarjam slovenske turiste na to vrlo narodno gostilnico. Opozarjam pa jih vobče na Trentsko dolino. Pot iz Kranjske gore po Pišenski dolini čez Vršec ni težavna, in trud ti obilo poplača razgled na velikane: Razor, Prisojnik, Škrlatico itd. Onkraj prelaza pa te vzdviži izvir Soče. Najlepši užitek pa imaš, ko na večer sedeš pred gostilnico g. Zorea; pri kaplji rujnega vina zreš na starega znanca Triglava, dvigajočega se prav pred tabo v sinje nebo. Z daljnogledom zapaziš turiste na njem.

Od Loga do vasi Soče vodi novo na-

pravljena vozna cesta, ki samo še v daljavi kakih 200 korakov v smeri od Loga proti Soči ni dodelana. Ko bo gotov tudi ta kos ceste in napravljen most čez Sočo, kar se zgodi v kratkem, potem bo pot od Bolca do Loga odprta tudi — kolesarjem!

Švedska ekspedicija na južni tečaj.

Znani tečajni raziskovalec O. Nordenskioeld je predložil društvu za človekoslovje in zemljepisje v Stokholmu načrt antarktične ekspedicije, ki bi pod njegovim vodstvom meseca junija 1901. l. odpotovala od južnega konea Južne Amerike v Južno Ledeno morje ter pustila oddelek moštva na Južnih Shotlandskih otokih. Nordenskioeld pa bi raziskaval Grahamovo deželo in izkušal dognati, je li ta dežela del „antarktične zemljine“, ki se baje razprostira okrog južnega tečaja. Istodobno bode tudi nemška ekspedicija prodirala s Kerguelenovega otoka, angleška ekspedicija pa iz Avstralije v Južno Ledeno morje.

Gibraltarski predor.

Francoski inženir Jean Berlier je izdelal načrt, po katerem bi spojili Evropo in Afriko po podmorskem predoru pod Gibraltarskim prelivom, kjer sta si zemljini najbližje. Predor bi bil 41 km dolg. Stroški so proračunjeni na 123 milijonov frakov. Težave tega podjetja ne bi bile večje nego n. pr. pri Ceniskem, Sv. Gothardskem, Arlberškem in Simplonskem predoru. Omenjeni inženir je izumil nove stroje, s katerimi bi hitreje in ceneje delali nego pri prejšnjih takih podjetjih in velikansko delo izvršili v sedmih letih. Španska vlada podpira ta načrt; marokanskemu sultanu sicer ta namera ne prija, vendar pa upajo, da se ne bode protivil izvršitvi nameravanega predora.

Poziv! Ker se je že večkrat pripetilo, da gg. dijaki, ki lazijo na Triglav, med potjo kamenje spuščajo, lučajo ali pa tako neprevidno hodijo, da se jim kamenje pod nogami ruši, jih resno prosimo, naj to opuste, oziroma previdneje hodijo, da ne povzročijo kake nezgode.

Pri tej priliki jih tudi prosimo, naj takrat, kadar so drugi turisti v kočah, s kuhanjem s seboj prinesenih živil tako dolgo počakajo, da so drugi turisti odpravljeni. Tudi naj s kurjavo kolikor mogoče varčno ravnaajo, ker so drva silno draga na Kredarici.

Poziv na III. tekmovalno slikanje.

Odsek amateur-fotografav „Slov. plan. društva“ pozivlje s tem častite člane, da se blagovoljno udeležijo tekmovalnega slikanja za leto 1900. Vzpored je: 1.) Triglavsko, 2.) planinsko, 3.) pokrajinsko slikanje, 4.) razne študije in slike.

Slike, izvršene v dobi od oktobra 1899. do novembra 1900. leta, se bodo obdarovale z raznimi diplomami, katere jim pripozna posebna v presojo slik določena komisija.

Gg. amateurje opozarjamo na to tekmovanje in jih prosimo, da se ga obilo udeležijo ter svoje slike pošljejo najkasneje do 30. oktobra 1900. leta odseku amateur-fotografav „Slov. plan. društva“.

Imena slik, objektiv, razsvetljava in podpis naj se pošljejo posebej v zavitku. Fotografi po poklicu so izključeni.

Odsek amateur-fotografav
„Slov. plan. društva“.

Članarina „Slov. plan. društva“ in njegovih podružnic znaša na leto 6 K; poleg tega zneska plača nov član tudi 2 K vpisnine. Ustanovnik plača enkrat za vselej 60 K.

„Plan. Vestnik“ prejmelejo vsi člani **brezplačno**. Nečlane stane na leto 4 K, dijake 2 K 40 h.

Društvena znamenja dobivajo častiti člani v društveni sobi v Narodnem domu v Ljubljani, pri podružniških odborih in pri gospodu Ivanu Sokliču, trgovcu Pod trančo v Ljubljani. Eno znamenje stane 2 K.

Brata Eberla,

pleskarja c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice
v Ljubljani, v Frančiškanskih ulicah št. 4,

prevzemata vsa v pleskarstvo spadajoča dekorativna, stavbinska in pohištvena dela.

Delo realno in fino, izvršitev točna in po najnižjih cenah.

JOSIP OBLAK,

umetni in gal. strugar v Ljubljani,
priporoča

svojo na novo urejeno delavnico za Florijansko cerkevijo v ulicah na grad št. 7. v naročitev vsakovrstnih strugarjskih koščenih, roženih in drugačnih izdelkov, katere bode solidno in ceno izvrševal po načrtih ali brez njih.

Josip Maček

na Mestnem trgu v Ljubljani

priporoča svojo zalogo mnogovrstnih domačih in tujih žganih pijač, kakor: pristen brinovec, slivovko in tropinovec, I. vrste francoski in ogrski konjak, rum in mnogovrstne druge likerje po nizki ceni.

Restavracija Železnikova na Dovjem

preskrbuje tujcem in turistom vodnike, vozove in prenočišča. Dobra jedila, pristna pijača in prijazna postrežba.

FOTOGRAFIJA

je nedvomno najlepša in najkratkočasnejša zabava!

Fotografski aparati

in sploh vsi drugi v fotografsko stroko spadajoči predmeti za amaterje in za strokovnjake so vedno v največji zalogi na razpolago.

Pouk v fotografiranju za novince pre-skrbim sam in brezplačno.

Eniki so vedno brezplačno na razpolago.

Dalje priporočam svojo tovarniško zalogo papirja ter pisalnih in risalnih potrebsčin.

JOS. PETRIČ,

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 4.

Ivan Soklič

v Ljubljani, Pod trančo št. 1,

priporoča svojo veliko zalogo **klobukov**, posebno **lodnastih** za hribolazce in lovce iz tvornice Jos. in Ant. Pichlerja, c. kr. dvor. založnikov. Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Franc Čuden,

urar v Ljubljani na Mestnem trgu,

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih žepnih in stenskih ur ter budilnikov. Vsi izdelki so priznani izvrstni in po ceni. Popravila se izvršujejo natančno in dobro.

✚ Cenovniki na zahtevanje brezplačno. ✚

Vinko Čamernik,

kamenosek v Ljubljani, v Slomškovi ulici št. 9, (zaloga spomenikov na Dunajski cesti nasproti bavarskemu dvoru),

priporoča svoj **kamenoseški obrt**, posebno za cerkvene in druge stavbinske izdelke, marmorne plošče za hišno opravo i. t. d.

Solidno delo, nizke cene. Ceniki in obrisi na zahtevo zastoj.

Firme na steklo in vsakovrstne druge napise, izvirne diplome in vsakovrstna kaligrafska in litografska dela

izdelujejo umetniško in ceno

Vinko Novak,

umetni slikar in litograf

v Krševniških ulicah št. 9 v Ljubljani.

HUGON IHL

v Ljubljani, Špitalske ulice št. 4,

priporoča

svojo veliko zalogo vsake vrste **suknenega** in **manufakturnega blaga** na debelo in na drobno po najnižjih cenah.

Vnjanja naročila izvršuje hitro in natančno.

J. Bonač

v Ljubljani,

v Šelenburgovi ulici št. 5, naspr. nove pošte,

priporočam vjudno svojo trgovino s papirjem in s pisalnimi potrebščinami.

Vzorce papirja pošiljam na ogled.

V svoji knjižgoveznici izdelujem vezi preproste in najfinije.

Prevzemljem izdelovanje vsakovrstnih razglednic po fotografijah. 1000 lepih razglednic 28—32 K.

Imam veliko zalogo razglednic mesta Ljubljane v različnih strani.

10 najlepših razglednic samih cerkev ljubljanskih za 66 h, s pošto za 76 h.

Edina zaloga svinčnikov družbe sv. Cirila in Metoda (iz Hardtmuthove tvornice).

Prekupnikom velik popust.

Tiskarna in kamenotiskarna

A. KLEIN & Comp.

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 5, se priporoča

v naročitev vseh v to stroko spadajočih del in za zalogo raznih tiskovin.

GRICAR in MEJAČ

v Ljubljani, v Prešernovih ulicah št. 9, priporočata svojo bogato zalogo izgotovljene moške in ženske obleke ter najboljše perilo in zavrtnice.

Zlasti opozarjata na nepremična **lodnasta** oblačila in plašče za **turiste**.

Naročila po meri se izvršujejo točno in ceno na Dunaju.

Ilustrovani ceniki se razpošiljajo franco in zastoj.

Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Adolf Hauptmann

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 41.

Tovarna

oljuatih barv, firneža, laka in kleja.

Zaloga

slikarskih in plesarskih predmetov.

Engelbert Franchetti,

trivec v Ljubljani, Jurčičev trg št. 3,

priporoča slav. p. n. občinstvu svojo novo in elegantno urejeno **brivnico**.

Za dobro in točno postrežbo je najbolj preskrbljeno.

MARIJA PLEHAN,

svečarica in lektarica v Ljubljani na Sv. Petra cesti št. 63,

priporoča svojo veliko zalogo sveč ter mnogovrstnega medenega blaga in slaščic.

Kupuje med v panjih in vosek.